

вивезти. Тому, в умовах міста найбільш раціональним, на нашу думку, є варіант використання різновідомчих формувань. Як показує практика, зимове прибирання міських доріг включає три основних види робіт:

- 1) боротьба із сніжно-крижаними утвореннями;
- 2) видалення снігу і відколу;
- 3) боротьбу з ожеледдю, ожеледицею і слизькістю.

Основними роботами, що визначають ефективність зимового прибирання, є операції із снігоочищення. Для встановлення термінів видалення снігу з міських доріг і проведення робіт по боротьбі з ожеледдю і слизькістю встановлені три категорії вулиць [3].

Звичайно в таких умовах неможливо обійтись без спеціальної техніки. Необхідно зазначити, що допускається і ситуативне використання важкої та спеціальної техніки при організації виконання завдань з ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій у міських умовах.

Способи виконання завдань у заміській зоні силами сумісних підрозділів (формувань): послідовно-об'єктовий, паралельний, розосереджений, комбінований.

Проведений аналіз умов виконання завдань щодо забезпечення руху транспорту в надзвичайних ситуаціях, як у місті так і у заміській зоні дозволяє стверджувати:

1. Необхідність створення сумісних підрозділів (формувань) в якості різновідомчих технологічних комплексів, підтверджується подіями, що сталися цього року.
2. Способи виконання завдань, що запропоновані як основні, є на сьогоднішній день достатньо простими та ефективними щодо виконання завдань щодо забезпечення руху транспорту в надзвичайних ситуаціях.

Список літератури

1. «Інноваційні методи прибирання вулиць комунальними службами», електронний ресурс <http://infocorn.org.ua/>.
2. Коновалов І.С. «Технологія зимового прибирання», електронний ресурс <http://economic.lviv.ua>.
3. «Нормативи прибирання снігу та порушення встановлених вимог», електронний ресурс <http://drda.org.ua>.
4. Болотських М.В. «Від рятувальників залежить багато, але не все»; «Урядовий Кур'єр» 17.05.2013 р. електронний ресурс <http://ukurier.gov.ua>.

Боснюк В.Ф.

МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ НАДАННЯ ЕКСТРЕНОЇ ПСИХОЛОГІЧНОЇ ДОПОМОГИ

Розвиток сучасного суспільства, науки, поява нових технологій, з одного боку, покращують якість життя, а з іншого – підвищують ризик виникнення

техногенних аварій та екологічних катастроф. З кожним роком збільшується кількість людей, які переживають стихійне лихо або масштабну аварію. У такій ситуації людина, як правило, знаходиться в особливому психологічному стані і потребує екстреної психологічної допомоги.

Екстреної психологічної допомоги – це самостійна галузь психологічної практики, методами якої можна істотно полегшити стан людини і певною мірою запобігти віддаленим наслідкам психологічної травми.

Вона надається тільки в тому випадку, коли психічні реакції людини можна охарактеризувати як «нормальні» реакції на «ненормальну» ситуацію. Як правило, вона не може бути надана потерпілим, у яких реакції виходять за межі психічної норми. В цьому випадку доцільна допомога лікаря-психіатра.

Основними завданнями екстреної психологічної допомоги виступають:

- підтримання на оптимальному рівні психологічного і психофізіологічного стану людини, що потрапила в надзвичайну ситуацію;
- позбавлення людини несприятливих емоційних реакцій, що виникли безпосередньо в результаті психотравмуючої події;
- попередження виникнення віддалених негативних емоційних станів;
- консультування потерпілих, їх рідних і близьких, а також персоналу, що працює в умовах ліквідації наслідків надзвичайної ситуації, про особливості переживання стресу;
- надання психологічної допомоги фахівцям, які беруть участь у ліквідації наслідків надзвичайної ситуації.

Роботу з надання екстреної психологічної допомоги фахівцями психологічної служби можна умовно розділити на три етапи: підготовчий, етап надання екстреної психологічної допомоги і етап завершення робіт.

Метою роботи на підготовчому етапі є підготовка розгорнутого плану дій з надання психологічної допомоги. Для цього необхідно вирішити наступні завдання:

а) збір інформації про психологічну ситуацію, що склалася в результаті надзвичайної ситуації. У деяких випадках такі дані є у фахівців-психологів або спеціалістів іншого профілю, які вже працюють на місці події. Якщо інформації такого роду немає необхідно зібрати її самостійно за наступною схемою:

- встановлення місця передбачуваної роботи психолога: зони дислокації потерпілих, їх родичів, місця проведення масових заходів (панахиди, упізнання загиблих, зустрічей з представниками владних структур і т.д.). Часто таким місцем є сама територія надзвичайної ситуації (наприклад, якщо лихо трапилося в населеному пункті);

- уточнення приблизної кількості людей, які потребують екстреної психологічної допомоги;

- з'ясування обсягу, порядку, часу та місця дій, які необхідно здійснити потерпілим або їхнім родичам (виплата компенсацій, процес впізнання, отримання свідоцтв про смерть і т.д.);

- визначення кількості спеціалістів, які вже працюють або приступлять до роботи найближчим часом.

Ці дані допомагають організувати роботу з надання екстреної психологічної допомоги і допомогти вирішенню наступного завдання;

б) визначення місця, обсягу та порядку роботи кожного спеціаліста. Від успішності вирішення цього завдання часто залежить ефективність надання допомоги;

в) складання орієнтовного плану робіт. Вирішення цього завдання відбувається на підготовчому етапі однак протягом усього періоду надання екстреної психологічної допомоги цей план може змінюватися і коригуватися в залежності від змін умов діяльності.

На основному етапі робіт з надання екстреної психологічної допомоги можна виділити два основних завдання:

а) допомога потерпілим;

б) допомога спеціалістам, які беруть участь у ліквідації наслідків надзвичайної ситуації. Це забезпечить підвищенню ефективності їх професійної успішності і підтримки високого рівня працездатності.

Основним критерієм вибору методів корекції в період екстреної психологічної допомоги із всього різноманіття – це можливість здійснити короткостроковий і ефективний вплив на психіку людини.

На завершальному етапі робіт з надання екстреної психологічної допомоги необхідно узагальнити та проаналізувати інформацію, яка отримана в ході надання екстреної психологічної допомоги та складання прогнозу розвитку віддалених наслідків психологічної травми [1].

Таким чином, екстрена психологічна допомога – це структурована система короткотривалих заходів особам, які постраждали в результаті надзвичайної події, шляхом оптимізації їх актуального психологічного (психофізіологічного) стану та зниження негативних емоційних переживань.

Список літератури

1. Экстренная психологическая помощь / Крюкова М.А. [и др.]; Центр экстрен, психол. помощи МЧС России. – М.: ЭНАС, 2001. – 64 с.

Будник П.І., Гусєва Н.П.

СПІВПРАЦЯ ПІДРОЗДІЛІВ УПРАВЛІННЯ З НС ТА ЧЕРВОНОГО ХРЕСТА ПІД ЧАС ЗИМОВИХ ХОЛОДІВ У МІСТІ КИЄВІ

Різка зниження температури повітря може спричинити порушення комунальних, водоканалізаційних і теплових мереж, поранення, обмороження людей, що негайно виявиться на їх працездатності [1]. За умови зниження температури до -10°C та нижче задля попередження випадків переохолодження громадян в обласних центрах України, містах Києві та Севастополі взимку відкриваються пункти обігріву. Вони утримуються спільними зусиллями органів місцевої влади, управлінь з надзвичайних ситуацій та профільних громадських організацій. Цей позитивний досвід роботи має бути